

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ
ТА КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ

ПАСПОРТ

об'єкта культурної спадщини

Курган III «Склярівська могила»
(найменування об'єкта)

Вид	Тип	Категорія пам'ятки
Археологічний	Споруда	На державний облік не взято

1. Дата утворення об'єкта:

IV-I тис. до н.е., епоха енеоліту – раннього залізного віку

2. Місцезнаходження об'єкта:

Комсомольська міська рада, Полтавська область, мікрорайон (селище) Піддубне, за 3,12 км на північ (азимут 354°) від залізничної платформи «ст. Вантажна («Погрузочна»)» та роздоріжжя автотрас Комсомольськ-Дмитрівка та Комсомольськ-Кременчук, за 1,00 км на схід (азимут 82°) від залізничного переїзду з гілкою на Редутський гранітний кар'єр, за 2,63 км на південь-південний схід (азимут 169°) від південної окраїни с. Дмитрівки, за 6,49 км на північ (азимут 348°) від приміщення виконкому Комсомольської міської ради, за 0,1-0,3 км на північний захід від західного кута обвалування складів Спеціалізованого цеху виконання вибухових робіт ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат».

Географічні координати умовного центру насипу:

№ точки	Координати умовного центру насипу, градуси, мінuti, секунди (datum VGS 84)	
	N	O
1	49° 4'0.03"	33°36'49.55"

Під'їзд з м. Полтави: автотрасою Р-17 Суми – Полтава – Олександрія, у напрямку м. Кременчука, до с. Дмитрівки, далі — до м. Комсомольська, бетонованою дорогою до Спеціалізованого цеху виконання вибухових робіт ВАТ «Полтавський ГЗК», на останок — через насип залізниці польовою дорогою до кургану.

3. Охоронний № пам'ятки:

Охоронний номер не присвоєно.

4. Дати і № документів, відповідно до яких об'єкт узятो на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

5. Наявність охоронних дошок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок:

Охоронна дошка не встановлена.

6. Власник:

Земельна ділянка, зайнята пам'яткою, перебуває у державній власності за межами населених пунктів, у складі земель запасу.

7. Користувач:

Комсомольська міська рада: 39800, Полтавська область, м. Комсомольськ вул. Миру, 24, тел: +380 (5348) 21463, +380 (5348) 31944. Міський голова: Супрун Сергій Андрійович.

8. Охоронний договір:

Охоронний договір не укладено.

9. Функціональне використання:

Сучасне	Первісне	Інші (протягом часу існування об'єкта)
Пункт тріангуляції	Насип над похованнями	Кладовище, пункт тріангуляції

10. Історичні дані про об'єкт:

Один з найбільших курганів округи Комсомольська споруджувався, як і більшість курганів лівобережжя Псла, як поховально-культова споруда з ґрунту над похованнями, з поступовим її підсипанням, починаючи від доби енеоліту – бронзового віку.

Курган відкритий Г.М. Некрасовою 1986 р. (молодший науковий співробітник Інституту археології АН УРСР, розвідки з укладання археологічної частини «Зводу пам'яток історії та культури» по Полтавській області).

У 2003 р. насип обстежувався О.Б. Супруненьком, І.М. Кулатовою та К.М. Мироненком (директор, завідувач відділом та головний хранитель Центру охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської облдержадміністрації), під час розвідок з підготовки археологічної частини «Зводу пам'яток історії та культури» по Полтавській області.

У 2008 р. фотографувався О.Б. Супруненьком з метою підготовки матеріалів до випуску частини тома «Зводу пам'яток історії та культури» по території Комсомольської міської ради, востаннє оглядався О.Б. Супруненьком та В.В. Лямкіним влітку 2012 р. з метою доповнення матеріалів паспортизації споруди (Полтавська археологічна експедиція Державного підприємства «Науково-дослідний центр «Охоронна археологічна служба України» Інституту археології НАН України).

Наприкінці XIX – на початку XX ст. поряд із курганом існувало кілька господарських споруд невеликого хутора Бабиці. У 1960-1970-х рр. на вершині «Склярівської могили» було встановлено пункт тріангуляції третього класу.

З будівництвом міста Комсомольська та залізниці до нього від станції «Потоки», у 1970-х рр., курган опинився на схід від залізничного полотна та безпосередньо на північний захід від обвалування Спеціалізованого цеху виконання вибухових робіт ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» і його складів. Курган завжди залишався задернованим.

На топографічних картах-«триверстовках» 1869 р. і 1918-1922 рр. на місці розташування кургану показане кладовище — некрополь найближчого тоді хут. Бабиці.

На дрібномасштабній карті М-36-104-В-в-2, складеній за геодезичними зйомками 1953 р., міститься позначка курганного насипу з відносним значенням висоти 5,7 м, абсолютним — 73,2 м та власною назвою «Могила Склярівська».

Курган позначений на сучасній топографічній дрібномасштабній карті М 1:10 000 см Х-39-63-А-а-4 як пункт тріангуляції на насипу з відносною висотою 5,7 м. На основі мірилом М 1:50 000 см міститься позначка пункту тріангуляції третього класу із значенням абсолютної висоти 74,0 м на кургані з відносною висотою 6 м та власна назва «Могила Склярівська». Таким же чином він позначений і карті М 1:100 000 см М 36-104 та топографічній основі М 1:50 000 см останніх років.

У наукових звітах об'єкт носить назву «курган № 32 в околиці с. Дмитрівки» і «курган № 1 групи І Склярівської могили поблизу мікрорайону Піддубне».

Археологічні розкопки не проводилися.

11. Відомості про сучасний стан об'єкта:

Розташування об'єкта і його роль в навколишньому середовищі	Курган споруджений на східному краю підвищення другої надзаплавної тераси лівого берега р.Псел, висотою 0,5-1,5 м над рівнем заповоди оточуючих стариць. «Могила Скляровська» є однією з найбільших та найвищих курганних археологічних пам'яток пониззя Псла. Вона доступна для огляду з шосе. Курган є об'єктом показу екскурсій місцевих туристичних маршрутів, в тому числі до с. Дмитрівки та на Єристівський кар'єр.
Ландшафт	Ландшафт місця розташування споруди рівнинний надзаплавний, свого часу вкритий лучно-степовою рослинністю. На разі територія на північний схід та схід від «Могили Скляровської» розорюється. Внаслідок новітніх втручань антропогенного характеру з південного сходу від кургану, за 0,1-0,3 км, зведений довгий і високий насип обвалування складів вибухонебезпечних матеріалів, за 0,25 км — залізничний насип під'їзду до складів. Із західного боку між курганами і залізничним полотном розташовані опори двох ліній високовольтних електромереж. Проте, курган має навколо порівняно широку оглядову зону, добре помітний із залізничних насипів. На «Могили Скляровській» збереглися ділянки реліктової лучно-степової рослинності, в т.ч. ковили волосистої і тирси. Курган належить до числа рідкісних археологічних об'єктів, які ніколи не розорювалися. Він зберіг давню форму, обриси, не має слідів великих руйнувань і грабіжницьких розкопок.
Опис об'єкта	Насип «Могили Скляровської» (№ 1) має правильну округлу в плані, сегментоподібну в перетині форму. Його схили досить круті (17-25°). Нівельована висота становить 5,12 м, діаметр — 56 (захід — схід) x 60 (північ — південь) м. Насип задернований, незначно пошкоджений норами, а в полах — оборюванням 1980-х рр. За останні 5 років площа навкруги отримала новітнє задернування. На вершині розташований пункт триангуляції третього класу, у вигляді простої вежі зі сталевих труб на трьох опорах, навколо якого є рештки прямокутного в плані обвалування (5 x 5 м). Навколо кургану міститься щонайменше 5 курганоподібних насипів, що раніше розглядалися як єдиний комплекс курганного могильника. Встановлена їх приналежність до решток хатищ хутора XIX-XX ст. й останні виключенні з числа археологічних об'єктів. Поряд зі Скляровською могилою виявлені уламки ліпної кераміки доби раннього бронзового віку.
Перебудови, втрати й історичні нашарування	Курган «Могила Скляровська» у різні часи зазнавав певних руйнацій, зокрема, під час функціонування тут кладовища у другій половині XIX — на початку XX ст., спорудження і поновлення пункту триангуляції на вершині у 1960-1970-х рр., внаслідок оранки та вибирання ґрунту у третій чверті XX ст.
Наявність творів мистецтва	Твори мистецтва на території об'єкта (нерухомі), або ті, що надають зображення об'єкта, відсутні.
Опис території об'єкта	Курган займає підвищення другої тераси лівого берега р. Псел, оточеної майже зі всіх боків старицями чи їх рештками. Є однією з найвищих ділянок надзаповоди в окрузі. Територія на схід від «Могили Скляровської» розорюється.
Загальна оцінка технічного стану	Загальний стан «Могили Скляровської» задовільний. Акт обстеження технічного стану від 19 жовтня 2012 р.

об'єкта, дата, № акта технічного стану	додається.
Наявність інженерних мереж та інженерного обладнання	На вершині кургану знаходиться металевий пункт тріангуляції третього класу.
Дата і № довідки про майнову цінність об'єкта, найменування організації, яка провела оцінку, вартість в гривнях	Майнова цінність не визначена.

12. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

13. Територія об'єкта:

Площа	Площа, яку займає курган, становить 0,2639 га.
Опис меж території об'єкта	На сьогодні зі всіх боків курган оточений задернованими лучними ділянками. Сусідні землекористувачі не визначені.

14. Оцінка антропологічної, археологічної, естетичної, етнографічної, історичної, мистецької, наукової чи художньої цінності об'єкта:

Якості об'єкта, завдяки яким він набуває культурної цінності як пам'ятка	Пам'ятка має значення як давній насип над похованнями племен доби енеоліту – раннього залізного віку і як релікт історичного ландшафту цієї спотвореної промисловою діяльністю людини території. Задернований курган належить до першого десятка у переліку найвищих у басейні Псла. Для предмету охорони пам'ятки важливим є збереження масиву задернованого насипу від розорювання, не допущення руйнування під час ремонту ліній електромереж і можливого прокладання комунікацій.

15. Зони охорони пам'ятки:

Організація-розробник науково-проектної документації	Зона охорони споруди не визначена.
Дата розроблення науково-проектної документації	
Дата і номер документа про затвердження науково-проектної документації	
Короткий опис меж зон охорони із зазначенням площі кожної зони	Проект меж охоронної зони не затверджено. Рекомендована охоронна зона охоплює територію зі смугою навкруги піл кургану в 20 м, де не повинні проводитися ніякі земляні роботи.

16. Наявність науково-дослідної та науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №

Науковий звіт	1986	Лугова Л.М., Мельникова І.С., Некрасова Г.М.	Науковий архів Інституту археології НАН України, м. Київ, фонд експ., 1986/306, № 24801; НА Центру охорони та досліджень пам'яток археології УК Полтав. ОДА, фонд експ., справи 15-15а.
Науковий звіт	2003	Супруненко О.Б., Кулатова І.М., Мироненко К.М.	НА ІА НАНУ, фонд експ., 2005 р.; НА ЦОДПА, фонд експ., справа 355.
Науковий звіт	2008	Супруненко О.Б., Шерстюк В.В.	НА ІА НАНУ, фонд експ., 2008 р.; НА ЦОДПА, фонд експ., спр. 540.

17. Дослідницькі й реставраційні роботи на об'єкті:

Найменування робіт	Рік проведення	Замовник	Автор, проектна організація	Підрядна організація
Археологічні розвідки	1986	Українське товариство охорони пам'яток історії та культури, м.Київ, вул. Лаврська, 9, корп. 19	Г.М. Некрасова	Інститут археології Академії наук УРСР, сучасна адреса: м. Київ, просп. Героїв Сталінграда, 12
Археологічні розвідки	2003	Управління культури Полтавської ОДА, м. Полтава, вул. Жовтнева, 45	О.Б. Супруненко, І.М. Кулатова, К.М. Мироненко	Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА, м. Полтава, вул. Комсомольська, 37
Археологічні розвідки	2008	Управління культури Полтавської ОДА, м. Полтава, вул. Жовтнева, 45	О.Б. Супруненко, В.В. Шерстюк	Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА, м. Полтава, вул. Комсомольська, 37
Обміри, фотозйомка	2010	Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА, м. Полтава, вул. Комсомольська, 37	В.В. Лямкін	Державне підприємство «Науково-дослідний центр «Охоронна археологічна служба України» Інституту археології НАН України, м. Київ, просп. Героїв Сталінграда, 12

18. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	Знахідки з розвідок в окрузі кургану зберігаються у фондах Комсомольського історико-краєзнавчого музею.
Іконографічні матеріали	Іконографічні матеріали відсутні.
Архівні матеріали	1. Луговая Л.Н., Мельникова И.С., Некрасова А.Н. Отчет об археологических исследованиях разведотряда Полтавского краеведческого музея в составе ЛСРЭ ИА АН УССР на территории Полтавской области в 1986 году // НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 15-15а. — Арк. 53 (с. Дмитрівка, курган № 32). — Рис. 200.

	2. Супруненко О.Б., Кулатова І.М., Мироненко К.М. Звіт про археологічні розвідки в окрузі м. Комсомольськ з підготовки археологічної частини „Зводу пам'яток історії та культури” в 2002-2003 рр. // НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 355. — Арк. 12-13. — Рис. 3:18. 3. Супруненко О.Б., Шерстюк В.В. Звіт про археологічні обстеження на території Комсомольської міської ради Полтавської області в 2008 р. (з підготовки «Зводу пам'яток історії та культури») // НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 540. — Арк. 31-32. — Рис. 4:6; 13:31; 14-15.
Бібліографічні та картографічні матеріали	4. Карта: в 1 дюйме 3 версты. Ряд XXV. Лист 12. Губ. Ека-теринославской, Херсонской и Полтавской / Часть Херсонс. губ. исправл. 1869 г. // НА ЦОДПА. — Ф. 7 к/м. — Спр. 15. — Арк. 14. 5. Карта: М-36-104-В-в-2. — М 1:10 000 / Главное управление геодезии и картографии МВД СССР. — Комбинированная съёмка 1953 г. — Отпечатано в 1955 г. 6. Карта: Х-39-63-А-а-4. — М 1:10 000. — Съёмка 1982 г. 7. Карта: Генеральный штаб. — М-36-104. Комсомольськ. — М 1:100 000. — Состояние местности на 1982 г. — Изд. 1983 г. 8. Атлас Днепро-дзержинского и Днепровского водохранилищ. М 1:50 000. — Киев: Киев. воен.-топограф. фабрика, 2004. — С. 8. 9. Супруненко О.Б., Кулатова І.М., Мироненко К.М. Археологічні пам'ятки околиць Комсомольська // Археологічний літопис Лівобережної України. — Полтава, 2004. — № 1-2. — С. 17-18, 40. — Рис. 1:20. 10. Супруненко О.Б., Кулатова І.М., Мироненко К.М., Артем'єв А.В., Маєвська С.В. Старожитності околиць Комсомольська. — Київ-Полтава: Археологія, 2005. — Ч. І. — С. 17-18, 40. — Рис. 1: 20. 11. Кулатова І.М. Курганна група І [Піддубне, мікрорайон] // Звід пам'яток історії та культури України. Полтавська область: Комсомольська міська рада / Упорядн., наук. ред. Супруненко О.Б. — Київ-Полтава: Полтав. літератор, 2008. — С. 68-69. — № 31.

19. До паспорта додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Картосхема місцезнаходження кургану «Могила Склярівська» (№ 31) та ін. пам'яток археології на території Дмитрівської сільської і Комсомольської міської рад (основа: <i>Звід пам'яток історії та культури України. Полтавська область: Комсомольська міська рада. — Київ-Полтава: Полтав. літератор, 2008. — С. 14).</i>	1	2008	Менчинська Т.В., Тимошук А.І.
Комсомольськ, м., Піддубне, м-н. Курган «Могила Склярівська». План-схема розташування споруди (основа: <i>Атлас Днепро-дзержинского и Днепровского водохранилищ. М 1:50 000. — Киев: Киев. военно-топогр. фабрика, 2004).</i>	1	2010	Шерстюк В.В.
Комсомольськ, м., Піддубне, м-н. Курган «Могила Склярівська» на космічному фотознімку (програма «Google Earth 5.2.1.1588»).	1	2010	Шерстюк В.В.
Комсомольськ, м., Піддубне, м-н. Курган «Могила Склярівська». Генеральний	1	2010	Менчинська Т.В.

план, з місцезонашуванням транспортних магістралей та складів Спеціалізованого цеху виконання вибухових робіт ВАТ «Полтавський ГЗК».			
Комсомольськ, м., Піддубне, м-н. Курган «Могила Склярівська». План, із позначенням розроблюваної охоронної зони.	1	2010	Менчинська Т.В., Шерстюк В.В.
Комсомольськ, м., Піддубне, м-н. Курган «Могила Склярівська». Загальний вигляд кургану.	1	1986	Некрасова Г.М.
Комсомольськ, м., Піддубне, м-н. Курган «Могила Склярівська». Загальний вигляд насипу та його округи, з <i>південного сходу</i> .	1	2010	Супруненко О.Б.
Комсомольськ, м., Піддубне, м-н. Курган «Могила Склярівська». Сучасний вигляд кургану, з <i>півдня</i> .	1	2011	Лямкін В.В.

Паспорт склав і доповнив:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Заступник директора ДП НДЦ «Охоронна археологічна служба України» Інституту археології НАН України по Полтавській обл., заслужений працівник культури України	кандидат історичних наук, старший науковий співробітник	О.Б. Супруненко		12.11.2010, 19.10.2012

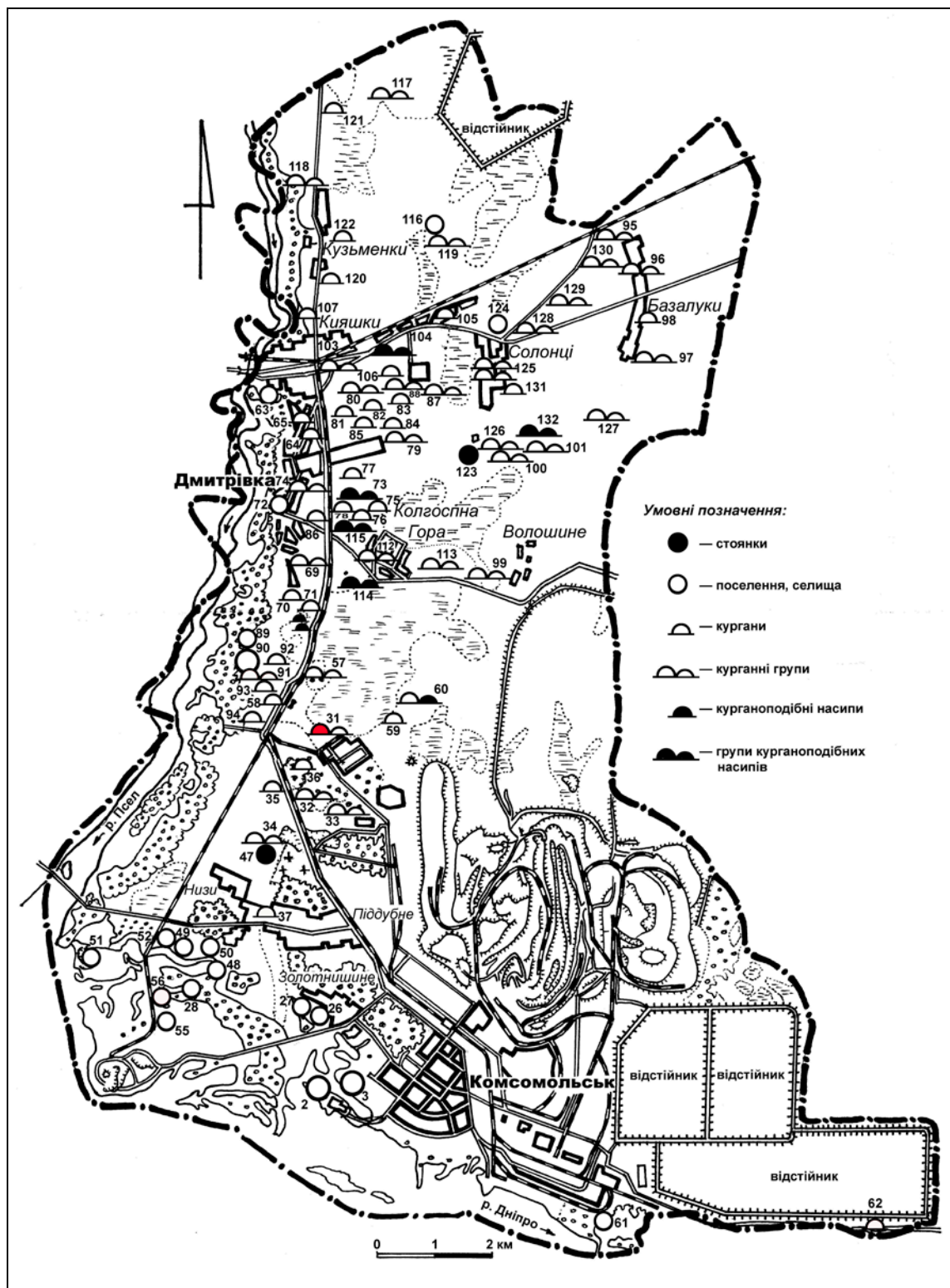
Керівник органу охорони культурної спадщини —
Начальник управління культури Полтавської облдержадміністрації

Г.І. Фасій

(ініціали, прізвище, підпис, печатка)

Ілюстрації

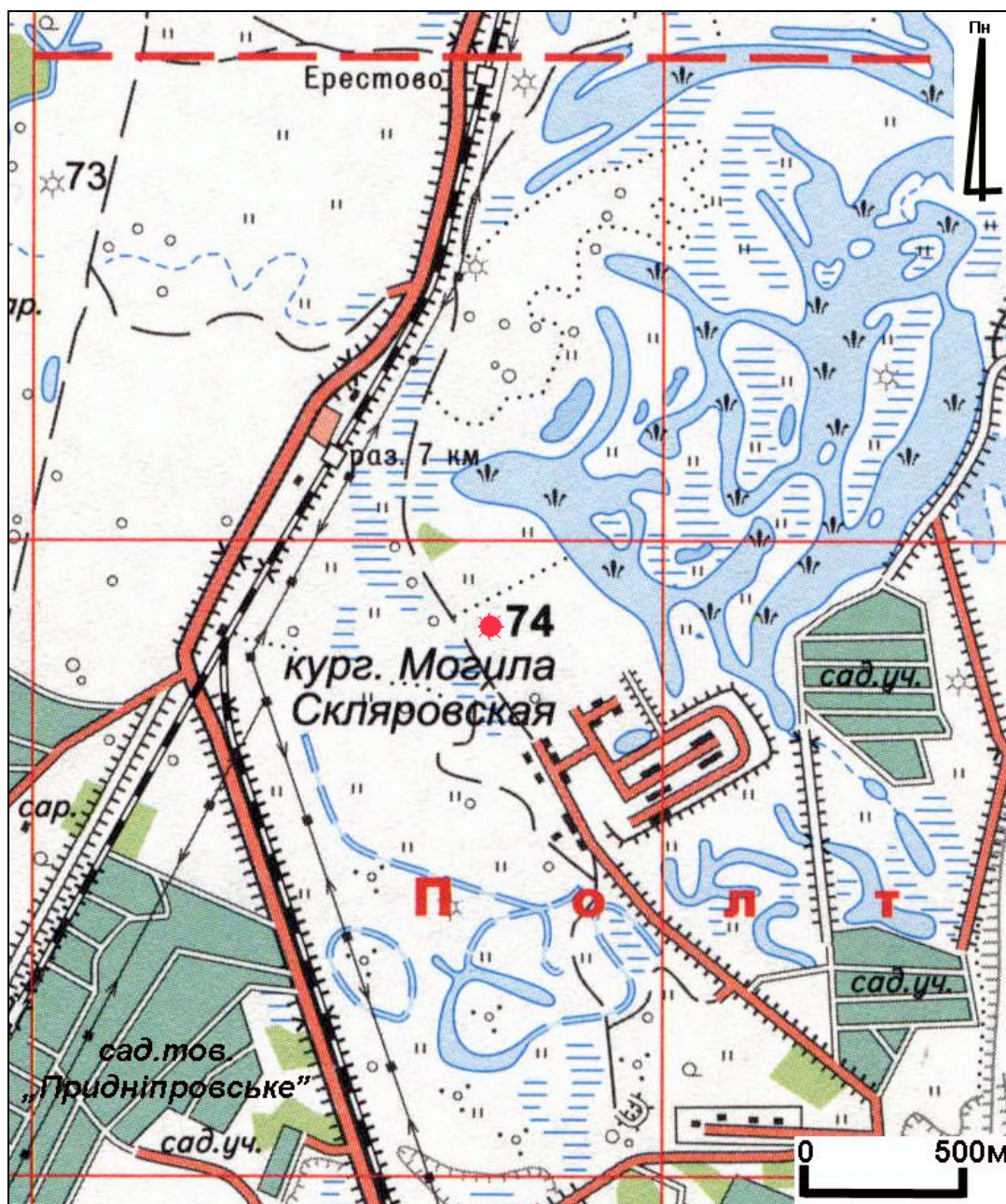

1. Картосхема місцезнаходження кургану «Могила Скляровська» (№ 31) та інших пам'яток археології на території Дмитрівської сільської і Комсомольської міської рад

(основа: Звід пам'яток історії та культури України. Полтавська область: Комсомольська міська рада. — Київ-Полтава: Полтавський літератор, 2008. — С. 14).

2. Комсомольськ, м., Піддубне, м-н. Курган «Могила Скляровська».

План-схема розташування споруди

(основа: Атлас Днепродзержинского и Днепровского водохранилищ. М 1:50 000. — Киев: Киевская военно-топографическая фабрика, 2004).

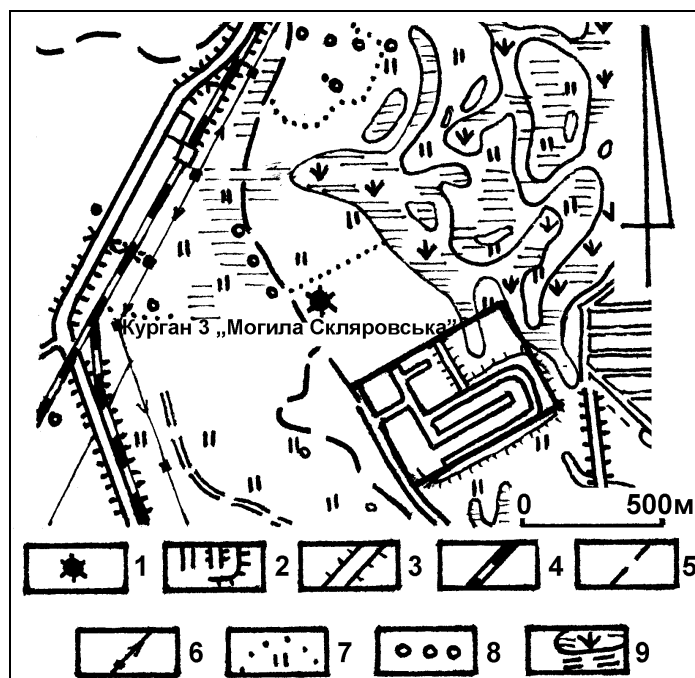

3. Комсомольськ, м., Піддубне, м-н. Курган «Могила Скляровська»
на космічному фотознімку (програма «Google Earth 5.2.1.1588»).

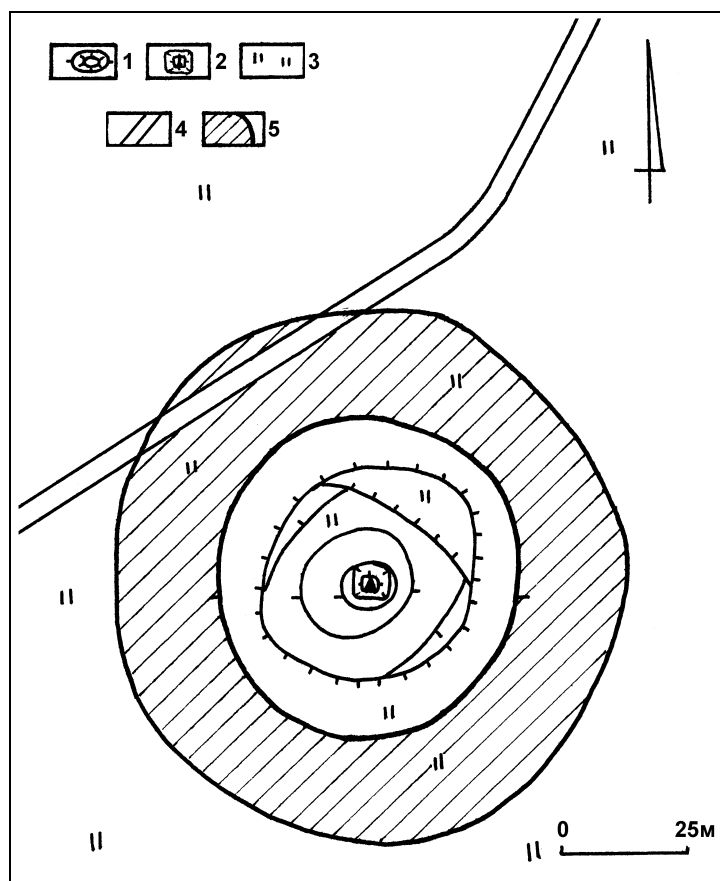

4. Комсомольськ, м., Піддубне, м-н. Курган «Могила Скляровська».

Генеральний план, з місцезорешашуванням транспортних магістралей та складів

Спеціалізованого цеху виконання вибухових робіт ВАТ «Полтавський ГЗК».

Умовні позначення: 1 – курган; 2 – склади, їх обвалування; 3 — дороги з твердим покриттям; 4 – залізниця; 5 – ґрунтові дороги; 6 – лінії електромереж; 7 – луки; 8 – лісосмуги; 9 – болота.

5. Комсомольськ, м., Піддубне, м-н. Курган «Могила Скляровська».

План, із позначенням розроблюваної охоронної зони.

Умовні позначення: 1 – курган; 2 – пункт тріангуляції та його обвалування; 3 – луки; 4 – польова дорога; 5 – проєктована охоронна зона.

6. Комсомольськ, м., Піддубне, м-н. Курган «Могила Скляровська».
Загальний вигляд кургану. 1986 р.

7. Комсомольськ, м., Піддубне, м-н. Курган «Могила Скляровська».
Насип кургану, зі сходу. 2008 р.

8. Комсомольськ, м., Піддубне, м-н. Курган «Могила Скляровська».
Загальний вигляд насипу та його округи, з *півд. сходу*. 2010 р.

9. Комсомольськ, м., Піддубне, м-н. Курган «Могила Скляровська».
Сучасний вигляд кургану, з *півдня*. 2011 р.